

BRONNEN

Bitcoin of Shtcoin?

Eindelijk een goed overzichtswerk over de bitcoin. En dat werd tijd ook. Er zijn al meer dan genoeg gelikte videotjes en bloggies van de zelfbenoemde 'finfluencers' die allemaal beloven dat je in dertig seconden en vier muisklikken steenrijk kunt worden. Daarmee mag u doen wat u wilt, maar uw recensent besteedt daar liever geen aandacht aan.

Jan Longeval heeft iets meer dan driehonderd pagina's nodig en doet gelukkig niet aan kritiekloze omhelzing, maar zet de boel netjes op een rijtje. Zo begint Longeval met een prima hoofdstuk over de voor- geschiedenis van Bitcoin en het is verdraaide interessant om die ontwikkelingen netjes in chronologische volgorde te lezen. Zo wordt het politiek-maatschappelijke wereldbeeld achter de bitcoin duidelijk; de sterk gevoelde behoefte om online anoniem te communiceren en te handelen. Vóór de bitcoin waren er fenomenen als eCash, het CryptoNet en de Cypherpunks.

Daarna volgen hoofdstukken over onder andere de *blockchain*, waarin dit centrale fenomeen goed wordt uitgelegd inclusief het *minen*, bitcoins kopen en bewaren; hoe zit het met de waardering en het vertrouwen in de bitcoin en welke alternatieven zijn er zoal. Ook legt Longeval uit dat de bitcoin goed bestand is tegen witwassen, wat dan weer wel conflicteert met de ook door hem beschreven aantrekkingskracht van bitcoin voor criminelen en betalingen op het zogenoemde *Dark web*.

Tot slot een leuk *whodunnit* hoofdstuk over Satoshi Nakamoto, de naam van de persoon die de bitcoin heeft 'uitgevonden'. Tot op de dag van vandaag is zijn (haar/hun?) ware identiteit nog niet bekend. En hierin weet Longeval een leuke Benelux connectie aannemelijk te maken.

Mede dankzij een handige trefwoordenlijst *Do you speak Bitcoin?* waarin veel terminologie wordt uitgelegd, is dit een prima overzichtswerk geworden. Hoe lang een boek als dit actueel blijft is lastig te voorspellen, maar op dit moment is dit een goed geschreven en complete introductie.

Dus: de grootste financiële revolutie sinds het internet... of het duurste luchtkasteel ooit? Mmm, ja en ja. Cryptomunten zijn absoluut anders dan andere munten - compleet met een politiek-maatschappelijk wereldbeeld erbij - maar kunnen als je niet oppast ook tot een gigantische zeperd leiden. Koppie erbij houden dus, anders wordt je peperdure bitcoin misschien echt een shtcoin.

Jan Longeval: Bitcoin of Shtcoin - beslis zelf met kennis van zaken, Houtekiet 2026, ISBN 978 90 5720 892 8*

Box box!

De beste boeken over leiderschap, effectief management en succes gaan niet over leidinggeven en management sec, maar behandelen een eigen onderwerp waar alle facetten over succesvol leidinggeven, management, samenwerking, bedrijfscultuur en dergelijke samenkomen. Zo ook hier.

'De formule' gaat over de geheimen achter de succesvolste F1-teams. Maar dit is geen boekje voor enkel *diehard* Max Verstappen-fans, eerder een beschrijving van wat er allemaal nodig is om überhaupt succes te krijgen in de zeer competitieve sport Formule 1. De auteurs focussen op drie teams die in de afgelopen decennia veel succes hebben gehad én ook mislukkingen hebben gekend: Ferrari, Red Bull en Mercedes. Het is allemaal vlot en toegankelijk geschreven, met vooral aandacht voor de organisatorische kenmerken. De techniek van brullende

zescilinder motoren blijft buiten beschouwing. Wat wel langs komt, zijn de bekende namen van teameigenaren en de coureurs zelf, met soms kort en krachtig karaktereigenschappen die voor succes in een bepaalde teamsetting kunnen zorgen. Ferrari met de geschiedenis vol ups en downs, het fris brutale van Red Bull en de jarenlange dominantie van Mercedes.

En met het hoofdstuk *De succesformules van de grote drie* biedt het boek een heuse *executive summary* in dertien pagina's. Aldus zowel geschikt voor racefans die een ander perspectief op hun favoriete teams en coureurs willen lezen, als voor personen die meer inzicht wensen in hoe succesvolle teams en organisaties hun zaakjes voor elkaar krijgen.

Ivo Pakvis en Stijn Keuris: De Formule - het geheim achter de succesvolste F1-teams, Ambo|Anthos 2026, ISBN 978 90 263 6610 9

TEKST ROB HEINSBROEK

Bekijk het eens van de andere kant

Diversiteit. Voor de een een noodzakelijk onderwerp om een organisatie krachtiger en succesvoller te maken, voor de ander een modewoord waar we snel van af moeten.

We nemen geen positie in, maar pleiten ervoor om ook eens wat andere factoren onder de loupe te nemen dan de meer gebruikelijke m/v-verhouding of etnische/culturele achtergrond. Twee boeken over leeftijd en neurodiversiteit.

Eerst de 'oudjes'. Met respect uiteraard, want zoals organisatieadviseur Tineke van Kooten heel simpel en feitelijk stelt: "Er zijn nu eenmaal meer vijftigplussers dan dertigminners op de arbeidsmarkt." Hoog tijd voor een boek vol met tips om optimaal gebruik te maken van de kwaliteiten van

de zogenoemde 'plussers'. Namelijk een rugzak vol ervaring: kennis, inzicht en overzicht. Zonde om al deze kwaliteiten vanaf het 55ste jaar al een beetje richting de uitgang te loodsen.

Eerst rekent Van Kooten af met alle vooroordelen over het ouder worden en zogenoemd niet meer willen leren en veranderen. Daarna volgen praktische hoofdstukken hoe de plusser optimaal in te blijven zetten in een organisatie, inclusief de o zo belangrijke samenwerking met de 'jonkies'. Dit alles betekent nog niet automatisch dat iedereen sprankelend tot de laatste werkdag doorgaat, maar de frisse blik en de tips van Van Kooten kunnen zeker helpen.

Dan de gevalletjes apart. Oh, dat is nu precies hoe we dit niet meer mogen noemen van de auteurs van 'Een tikkeltje anders' en gelijk hebben ze. Onder de koepel van neurodivergentie vallen bijvoorbeeld introversie, ADHD, hoogbegaafdheid, autisme, dyslexie. Sommige mensen schrikken hier meteen van, maar in dit boek wordt overtuigend beargumenteerd dat ruimte maken voor neurodivergentie in organisaties prima resultaten kan opleveren. En dat doen de auteurs zowel met persoonlijke verhalen als wat meer wetenschappelijke inzichten in de verschillende neurodivergente fenomenen. Tot nu toe één van de weinige overzichtswerken die het brede verschijnsel neurodivergentie overtuigend positief presenteert. Alleen daarom al een aanrader.

Tineke van Kooten: 60 is het nieuwe 40 - inzet en ontwikkeling van ervaren talent, Van Duuren Management 2026, ISBN 978 94 93480 094

Diverse auteurs: Een tikkeltje anders is eigenlijk heel normaal - begrijp het brein en benut het verschil, Van Duuren Management 2026, ISBN 978 94 93480 100

Even tussen mij en mij

Dit boek stond op de shortlist voor Managementboek van het Jaar 2026 en dat is best bijzonder, want het is een boek over filosofie; praktische filosofie om precies te zijn. Het leert je om je eigen denken te onderzoeken. Dat is goed om (nog) kritischer te denken, maar ook om je relaties met anderen te verbeteren, omdat je meer openstaat voor andere invalshoeken. Ook helpt het bij innovatie. Zelfonderzoek is wat anders dan zelfreflectie, wat we allemaal al vaak doen. Zelfonderzoek gaat véél dieper.

Een versimpeld voorbeeld: Je ergert je aan die onprofessionele collega, die zijn deadlines niet haalt. Je onderzoekt eerst wat je precies onder 'professioneel' verstaat. Dat is onder andere punctualiteit. Dan bevraag je die aanname: Is punctualiteit altijd belangrijk, waar baseer ik dat op en welke argumenten heb ik daarvoor? Dan bevraag je je waarden: Wat maakt iemand tot een goede collega? En dan onderzoek je je blinde vlekken: Welke andere perspectieven zijn er, wat zijn argumenten tégen mijn aanname dat deadlines altijd moeten worden gehaald?

Elke Wiss geeft een uitgebreide, gestructureerde methode voor dit zelfonderzoek, met heel veel praktische oefeningen en herkenbare voorbeelden. Je krijgt niet de kans om je ervan af te maken, alles moet schriftelijk worden vastgelegd, het lijkt wat op een audit. Van jezelf, hoe leuk is dat! De voordelen van het tot gewoonte maken van zelfonderzoek zijn duidelijk: het verandert je gedrag, je stelt 'waarheden' aan de kaak. Hiermee verander je ook de ander, je zet een cultuurverandering in gang. Ik vond het een logisch vervolg op Kahnemans Ons feilbare denken: eerst schrik je van je vooroordelen en biases en daarna ga je ermee aan de slag.

Elke Wiss, Even tussen mij en mij, Anbo|Anthos, ISBN 9789026355127

Elly Stroo Cloeck schrijft recensies en samenvattingen van 1001 non-fictie boeken, kijk op <https://escia.nl/>.